

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus

NOF OA
Postboks 1041 Sentrum
0104 OSLO
Org.nr. 975 615 308

Fylkesmannen i Oslo og Viken
Postboks 325
1502 MOSS
fmovpost@fylkesmannen.no

leder@nofoa.no
Medlemsrelatert: medlem@nofoa.no
Økonomisk: kasserer@nofoa.no
Vernesaker: naturvernkontakt@nofoa.no
www.nofoa.no

Vår ref.: sak/550

Deres ref.:

Dato: 14. juni 2019

Klage på Frogn kommunes udaterte vedtak om skadefelling av grågås på bakgrunn av NOF OAs og Drøbak-Frogn lokallags klage – kommunens ref. 19/01912-16

NOF OA (Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus) viser til Frogn kommunes brev (udatert, men av e-posten framgår at datoen er 27.05.2019) der vår klage tas delvis til følge ved at antallet grågjess som kan felles på eiendommen Digerud Nordre reduseres fra fem til tre individer, men samtidig utvides fellingsperioden fra fem dager til over én måned.

Innledning

Ingen av argumentene som var bakgrunnen for vår klage er gjort bedre rede for i Viltnemndas nye vedtak. Saksgrunnlaget er det samme, og vi påklager derfor dette vedtaket til Fylkesmannen på prinsipielt grunnlag. Verken naturmangfoldlovens § 18 bokstav b, viltlovens § 9, skadefellingsforskriftens I-2 og II-B eller skadeforskriftens retningslinjer er etter vårt syn oppfylt.

Merknader til kommunens brev

I brevet refereres det til de krav som må være oppfylt før felling kan tillates. De viktigste er:

- Skaden skal ha skjedd
- Skaden skal ha et omfang som er av vesentlig økonomisk betydning for den skadelidte
- Eier, bruker eller rettighetshaver skal i rimelig utstrekning ha forsøkt andre tiltak for å avverge eller begrense skade eller predasjon.
- Kommunen skal gjøre en konkret vurdering av om grunnlag for tillatelse er til stede før det eventuelt gis tillatelse til felling.

NOF OA og NOF Drøbak-Frogn lokallag kan ikke se at disse vilkårene er oppfylt i tilstrekkelig grad. Det begrunner vi nærmere under. Vi kommenterer brevetts innhold i den rekkefølge de framkommer i brevet.

I sammendraget sier kommunen at *gjessene beiter hardt på jordene som er leid bort som kubeite*. Vi mener at dette ikke kan stemme og i alle fall ikke at beitepresset er å betrakte som «hardt». Av det vi selv har sett på de jordene som er kubeite står gresset høyt, og vi har ikke observert gjess der i de dager og til de tider vi har registrert etter 23. mai 2019 (jf. vedlegg 1 om rapporter på aktuell eiendom).

Saksbehandlingsprosedyre

Kommunen skriver at henvendelsen kom inn til kommunen 10.05.2019. Henvendelsen ble besvart 15.05.2019 og søknad om skadefelling ble komplettert i løpet av dagen. Vi mener at dette er mangelfulle opplysninger i saken. På hvilken måte ble søknaden komplettert; var det skriftlig, ved oppmøte, telefonsamtale eller annet materiale, og når kom dette inn til kommunen?

Kommunen tar det som gitt at *enorme flokker* har holdt seg på gården over flere uker. Sistnevnte burde i seg selv være et poeng med hensyn til hastevedtak. Her har altså, ifølge søker, enorme flokker oppholdt seg på søkers eiendom over flere uker, uten at kommunen er kontaktet.

Når så kommunen blir kontaktet 10.05. og 15.05., foretas det et hastevedtak (dato ukjent), der søker får innvilget fellingstillatelse. NOF blir informert via en e-post på formiddagen 23.05., tre dager inn i perioden det er gitt tillatelse til å felle grågås.

NOF OA og NOF DF lokallag har ved flere anledninger, også i eget skriv sendt kommunen ved Eli Moe, anmodet om å få informasjon før vedtak om felling av vilt blir gjort, slik at vi har mulighet til å kommentere og eventuelt klage på vedtakene. At vi må komme med våre innspill i etterkant er uakseptabelt og særs uheldig.

Dette dokument sendes som kopi til kommunen, og vi ber om at kommunen svarer på hvordan våre henvendelser om å få tilsendt fellingssøknader er behandlet, og hvilken praksis som legges til grunn i slike saker.

Store flokker med gjess?

I kommunens brev refereres det til at søker hevder at *enorme flokker med grågås har holdt seg på gården over flere uker. De beiter og skiter slik at ser ut som den er klippet med gressklipper*. Vi vil bestride at beitene ser ut som de er klippet med gressklipper.

Videre er det anført at skremming er forsøkt. Vi savner dokumentasjon på hvor mange ganger dette er utført, når på dagen, antall fugler som var til stede og hvor på eiendommen dette er gjort.

Når det gjelder oppfatningen av enorme flokker, er vi opptatt av hva som er kommunens definisjon på mange gjess. Kommunen har selv innhentet data, og i 2011 ble det påvist 70–75 hekkende par i indre Oslofjord. Dette er altså fugl som har hele indre Oslofjord som sitt område. Selv om man legger sommertellingene til grunn, tellinger som er utført et stykke utpå sommeren og ikke i mai måned, har kommunen selv notert seg et tall på 2056 grågjess, derav 3 registrert i Frogn kommune.

Selv om tellinger aldri blir helt nøyaktige, vil på det sterkeste tilbakevise den påstand at det finnes «enorme flokker på Digerud gård». Ut fra våre tellinger, fra 23. mai og til begynnelsen av juni i år, kan det se ut som makstallet er 23 individer i kommunen, sannsynligvis en del ikke-hekkende fugler. Av disse har vi selv sett kun 6 individer på nabogården som høyeste antall i nærheten av Digerud gård.

Nå kan det selvsagt skje at et noe høyere individantall kan besøke et område en dag eller to, men det gir ikke grunn til skadefelling, i det slike flokker gjerne er trekkende gjess som drar videre.

Kommunens vurdering

Kommunen sier selv at viltnemnda *ikke* har hatt befaring på eiendommen. NOF OA og NOF DF mener dette er av betydning i saken, og at Digerud gård skulle vært besøkt før vedtaket ble gjort. At nemnda vil hevde tidsnød er etter vår mening ikke riktig, da beiting hadde pågått i ukesvis ifølge søker.

Vurderingen er mangelfull på punktet der nemnda sier at graset beites ned ettersom det spirer. Det er ikke opplyst hvor stort areal det er snakk om. Om dette dreier seg om hele eiendommen så vil det altså ikke spire noe som helst her i 2019. Dette betviler vi sterkt, ettersom vi ved selvsyn har registrert noe annet alle de dagene vi har vært på stedet.

Kommunen skriver at det er et krav for å iverksette felling at skaden skal ha et omfang som er av vesentlig økonomisk betydning. Nemnda sier selv at søker ikke har lagt ved noen som helst doku-mentasjon på dette, jf. *Konkret økonomisk konsekvens er ikke omtalt i søknaden*. Nemnda legger vekt på at sommeren 2018 var tørr, mens det nå i en hastesak i mai 2019 er gode vekstvilkår. Dette er etter vårt skjønn ikke relevant for denne fellingstillatelsen. Videre bør et påstått tap som ikke er konkretisert med beløp definitivt ikke kvalifisere til å bli vurdert som å ha vesentlige økonomiske konsekvenser. Det bør i det minste foreligge et estimat som underbygger påstanden om vesentlig økonomisk tap. Dette er et særs viktig moment i saken, og er ofte avgjørende for om fellingstillatelse bør bli gitt.

Et annet viktig punkt er om det er gjennomført tiltak for å avverge eller begrense skaden. Det hevdes at eier, leier og naboer har forsøkt å skremme, men dette er ikke dokumentert. Rådmannen anbefaler skremmeskudd før man feller gjess, og hevder at det kan ha samme effekt. Skremmeskudd er imidlertid ikke omtalt forsøkt.

Rådmannen konkluderer likevel med at det skal gis tillatelse til skadefelling på Digerud Nordre i Frogn. Dersom rådmannen mener at skremmeskudd har samme effekt som felling, kunne saken vært løst med å pålegge skremmeskudd.

Supplerende informasjon om kommunens håndtering av klager

NOF OA og NOF DF lokallag har skriftlig bedt om å få utlevert sakspapirer/dokumentasjon fra viltnemndas behandling, både det opprinnelige møtet der fellingstillatelse ble gitt 23.05. og møtet som gjaldt behandling av vår klage 27.05. Vår anmodning om å få tilsendt dokumenter fra møtene er ikke imøtekommet, og vi ber om at Fylkesmannen også gjør en vurdering av dette i sin klagebehandling.

Vi er også sterkt kritiske til at kommunen ikke har gitt utsatt iverksettelse når saken uansett ikke er kritisk siden beiting fra gjess angivelig har pågått over flere uker. Vi mener også at det er helt unødvendig at søker i forbindelse med klagebehandlingen har fått forlenget perioden med jakt helt fram til 21.06. (opprinnelig fellingsperiode var 20.–25.05.), uten at dette verken er faglig begrunnet eller på annen måte sannsynliggjort som nødvendig.

Konklusjon

Vi mener at skadefellingstillatelse for 3 grågjess på eiendommen Digerud Nordre ikke skulle vært gitt, med de begrunnelser vi har over og at søker først må prøve skremmeskudd.

Siden beiting fra gjess angivelig har pågått over flere uker, ser vi heller ikke at saken burde vært hastebehandlet. NOF OA og NOF DF lokallag burde fått søknaden om felling til uttalelse før viltnemnda fattet vedtak. Som alternativ beslutning, kunne søker fått tillatelse til skremmeskudd først og med en dokumentasjon til kommunen på effekt samt antall gjess, tidspunkt, varighet osv.

Skadefellingsforskriften sier dessuten klart og tydelig at det er et «**ufravikelig prinsipp at forskriften ikke praktiseres slik at det medfører en uthuling av lovens fredningsprinsipp**». Vi krever derfor at tillatelsen trekkes.

Vennlig hilsen

Håkan Billing
leder NOF OA

Ivar Ruud Eide (sign.)
leder NOF Drøbak-Frogn lokallag

Neste side: Vedlegg 1 – Besøksstatistikk på Digerud for å kartlegge antall gås på eiendomen.
Kopi til Frogn kommune

Vedlegg 1.

Resultat av 20 besøk på Digerud i perioden 24.05.–09.06.2019. Kun 6 grågjess ble sett 26. mai. Kartleggingen er tilgjengelig på våre observasjonssider, med følgende lenke:

<https://tinyurl.com/gaas-digerud>

☐ Sø, 9. juni kl. 13.47–14.00 Nordre Digerud gård, Digerud, Frogn • IRE Grågås 0; Kanadagås 0; Hvitkinngås 0 -- http://nofoa.no/observasjoner/70676/
☐ Sø, 9. juni Digerud, Frogn • IRE Grågås 0; Kanadagås 0; Hvitkinngås 0 -- http://nofoa.no/observasjoner/70675/
☐ Sø, 9. juni Søndre Digerud gård, Digerud, Frogn • IRE Grågås 0; Kanadagås 0; Hvitkinngås 0 -- http://nofoa.no/observasjoner/70677/
☐ Fr, 7. juni kl. 19.00–19.44 Digerud, Frogn • IRE Grågås 0; Kanadagås 0; Hvitkinngås 0; Gravand 0; Stokkand 0 -- http://nofoa.no/observasjoner/70663/
☐ Fr, 7. juni kl. 19.00–19.44 Nordre Digerud gård, Digerud, Frogn • IRE Grågås 0; Kanadagås 0; Hvitkinngås 0; Gravand 0; Stokkand 0 -- http://nofoa.no/observasjoner/70664/
☐ Fr, 7. juni kl. 19.00–19.44 Søndre Digerud gård, Digerud, Frogn • IRE Grågås 0; Kanadagås 0; Hvitkinngås 0; Gravand 0; Stokkand 0 -- http://nofoa.no/observasjoner/70668/
☐ Ti, 4. juni kl. 16.25–16.35 Nordre Digerud gård, Digerud, Frogn • IRE Grågås 0; Kanadagås 0; Hvitkinngås 0; Gravand 0; Stokkand 0 -- http://nofoa.no/observasjoner/70625/
☐ Ti, 4. juni kl. 16.25–16.35 Søndre Digerud gård, Digerud, Frogn • IRE Grågås 0; Kanadagås 0; Hvitkinngås 0; Gravand 0; Stokkand 0; Låvesvale 4; Stær 2 -- http://nofoa.no/observasjoner/70626/
☐ Ti, 4. juni Digerud, Frogn • IRE Grågås 0; Kanadagås 0; Hvitkinngås 0; Gravand 0; Stokkand 0 -- http://nofoa.no/observasjoner/70624/
☐ Ma, 3. juni kl. 20.00–20.15 Digerud, Frogn • IRE Grågås 0; Kanadagås 0; Hvitkinngås 0; Gravand 0; Stokkand 0 -- http://nofoa.no/observasjoner/70614/
☐ Ma, 3. juni kl. 20.00–20.15 Nordre Digerud gård, Digerud, Frogn • IRE Grågås 0; Kanadagås 0; Hvitkinngås 0; Gravand 0; Stokkand 0 -- http://nofoa.no/observasjoner/70615/
☐ Ma, 3. juni Nordre Digerud gård, Digerud, Frogn • IRE Grågås 0; Kanadagås 0; Hvitkinngås 0; Gravand 0; Stokkand 0; Tårnseiler 3; Låvesvale 4; Taksvale 2; Stær 3 -- http://nofoa.no/observasjoner/70616/
☐ Sø, 2. juni kl. 13.00–13.15 Digerud, Frogn • IRE Grågås 0; Kanadagås 0; Hvitkinngås 0; Gravand 0; Låvesvale 1 -- http://nofoa.no/observasjoner/70567/
☐ Sø, 2. juni kl. 13.00–13.15 Nordre Digerud gård, Digerud, Frogn • IRE Grågås 0; Kanadagås 0; Hvitkinngås 0; Låvesvale 2 -- http://nofoa.no/observasjoner/70569/
☐ Sø, 26. mai kl. 20.00–20.15 Digerud, Frogn • IRE Kortnebbgås 0; Grågås 0; Kanadagås 0; Grågås X Kanadagås 0; Hvitkinngås 0; Gravand 0; Svarttrost 1; Stær 1 Turrapport >> -- http://nofoa.no/observasjoner/70411/
☐ Sø, 26. mai kl. 20.00–20.30 Nordre Digerud gård, Digerud, Frogn • IRE Kortnebbgås 0; Grågås 6 A; Kanadagås 0; Hvitkinngås 0; Gravand 0 Turrapport >> -- http://nofoa.no/observasjoner/70412/
☐ Sø, 26. mai kl. 13.10–13.20 Nordre Digerud gård, Digerud, Frogn • IRE Grågås 0; Kanadagås 0; Grågås X Kanadagås 0; Hvitkinngås 0; Gravand 0; Låvesvale 4; Kråke 1; Stær 4 Turrapport >> -- http://nofoa.no/observasjoner/70408/
☐ Sø, 26. mai kl. 12.50–13.00 Digerud, Frogn • IRE Grågås 0; Kanadagås 0; Hvitkinngås 0; Gravand 0; Stær 1 Turrapport >> -- http://nofoa.no/observasjoner/70407/
☐ Lø, 25. mai kl. 16.10–16.30 Nordre Digerud gård, Digerud, Frogn • IRE Grågås 0; Kanadagås 0; Grågås X Kanadagås 0; Hvitkinngås 0; Gravand 0; Stokkand 0; Stær 2 Turrapport >> -- http://nofoa.no/observasjoner/70395/
☐ Fr, 24. mai Nordre Digerud gård, Digerud, Frogn • IRE Kortnebbgås 0; Grågås 0; Kanadagås 0; Hvitkinngås 0; Gravand 0; Stokkand 0; Gråmåke 0; Stær 7 -- http://nofoa.no/observasjoner/70370/